

የዘመናችን ዋለልኝ ነኝ ባዩ አንዲለም አራጌና የተሳሳተ ግንዛቤው!

አቶ አንዲለም አራጌ ኢዜማን ለማስተዋወቅና ድጋፍ ለማሰባሰብ በአሜሪካ እያደረገው ባለው ጉብኝቱ የጠበቀውን አቀባበልና እድምተኛ ባለማግኘቱ በእጅጉ የተበሳጨ ይመስላል። እነ ብርሃኑ ነጋ፣ የሸዋስና ግርማ አፍረውና ተሸማቀው የተመለሱበትን ጉዳይ እሱ ማን ነኝ ብሎ አስቦ የተለየ ነገር እንደጠበቀ ገርሞኛል!!!

አቶ አንዲለም እንደ ሰፊድ እብቅ አንጓሎ የተወውን ዳያስፖራ የተበቀለ መስሎትም ዛሬ አሕዴድና ወያኔ እንኳ ከልባቸው መሆኑ ቢያጠራጥርም "ታርመናል የብሔር ጭቆና ኢትዮጵያ ውስጥ አልነበረም!" ባሉበት ዘመን አቶ አንዲለም አራጌ ትናንትና አሜሪካ በሚገኘውና አቶ አበበ በለው በሚያዘጋጀው አዲስ ድምፅ መረጃ ቴቪ ላይ ቀርቦ "ታሪካችን እንደሚነግረን ኢትዮጵያ የብሔር የብሔረሰቦች እስር ቤት ስለመሆኗ ማንም የሚክድ የለም። ዛሬ የደረሰንበት ትግልም የዚሁ ውጤት ሲሆን በ1953ዓ.ም. የተጀመረ ትግል ነው!" በማለት የእንጭጭ ፖለቲከኛ የዋለልኝ መኮንን ደቀመዝሙር መሆኑን በማረጋገጥ ዳያስፖራውን ለማበሳጨት ሞክሯል።

እሱ "ኢትዮጵያ የብሔር ብሔረሰቦች እስር ቤት ነበረች አለ እንጅ የብሔር ጭቆና ነበረ መቻ አለ?" እንደማትሉኝ ተስፋ አደርጋለሁ። ልዩነት እንደሌላቸው የማይረዳ ሰው የለምና። "ኢትዮጵያ የብሔር ብሔረሰቦች እስር ቤት ነበረች!" ማለት ብሔር ብሔረሰቦች በኢትዮጵያ ታስረው ነበረ ማለት ነው። ያሰራቸው ደግሞ "አማራን ነው!" ነው የሚሉት ያ ትውልድና የያ ትውልድ የተሳሳተ የታሪክና የፖለቲካ ምልክታ ተጋኝ እንጭጭ ፖለቲከኞቻችን። የታሰረ ሰው በምን ከባቢ እንደሚኖር የማይረዳ ሰው ያለ አይመስለኝም። ስለሆነም አማራ ብሔር ብሔረሰቦችን በዚህ ከባቢ አኑሯል ነው የሚሉት እንጭጭቹ። "የብሔር ጭቆና ነበረ!" ሲሉ ደግሞ ስትሰሟቸው እንደኖራቸው "አማራ ብሔር ብሔረሰቦችን ጨቁኗል!" ማለታቸው ነው። በማለት የእነ ዋለልኝ ፖለቲካ አራማጅ መሆኑን በግልፅ ነግሮናል!!!

እውነት ለመናገር ይህንን የተሳሳተ የታሪክና የፖለቲካ አረዳድ የሚጋሩ በርካታ ሰዎች ባይኖሩ ኖሮ አንዲለም ይህንን አለ ብዩ ይህንን አልጽፍም ነበር። ምክንያቱም እኔ አንዲለም ታስሮ ከተፈታ ወዲህ አእምሮው ጤነኛ አይመስለኝምና ነው። በቀረበባቸው መድረኮች አንዲለምን ሲናገር ልብ ብላቸው ሰምታቸው ከሆነ የሐሳብ ፍሰቱ የተቆራረጠና የሚቀላቀል፣ ብስለት የጎደላቸው፣ የልጅ የሚመስሉ አገላለጾች የሞሉባቸው፣ የፖለቲካ ግንዛቤው updated ያልሆነ ወይም ወቅቱን የማይመስልና ወቅቱን የማይገነዘብ ነው። በአጭሩ ዘገምተኝነት ጎልቶ ይታይበታል። እነዚህ አውሬዎች እዚያ እስርቤት ምን እንዳደረጉበት እግዚአብሔር ይወቀው!!!

ለምሳሌ እዚህ ላይ እንኳ የተናገረውን ተመልከቱ "ታሪካችን እንደሚነግረን ኢትዮጵያ የብሔር የብሔረሰቦች እስር ቤት ስለመሆኗ ማንም የሚክድ የለም!" የሚለውን ቃል መጠቀሙን ስታዩ ይህንን ችግሩን ትረዱለታላቸው። እውን እሱ እንዳለው "ኢትዮጵያ የብሔር ብሔረሰቦች እስር ቤት ነበረች!" በሚለው ሁሉም ሰው ይስማማል??? ሌላው ቀርቶ ከላይ እንደጠቀስኩት አሕዴድና ወያኔ እንኳ "የተሳሳተና መታረም ያለበት አረዳድ ነው!" ያሉበት ሁኔታ አይደለም ወይ ያለው እንኳንና የተቀረው ሕዝብ ይቅርና??? እናም አንዲለም ይህንን አለ ብላቸው አትቀየሙት አእምሮው ትክክል አይደለምና!!!

አንዲለምን ትተን የእንጭጩን ፖለቲከኛ የዋለልኝን የደነቆረ የታሪክና የፖለቲካ ምልክታ ስንተች ግን በዚህና መሰል ጉዳዮች ላይ ከአምስት ዓመት በፊት ከቅሊንጦ እስር ቤት እንደወጣሁ በሰፊውና በጥልቀት "የሀገራችን ፖለቲካና ስሉጣን (Activists) በቅሊንጦ!" በሚል ርዕስ እዚያው እስር ቤት እያለሁ ከተለያዩ ፖለቲከኞችና አክቲቪስቶች ጋር ያደረግነውን ውይይትና ክርክር በሦስት ክፍሎች ጽፌ ነበር። ጽሑፉን ከፈለጋቸው ሊንኩን ከታች አስቀምጬላቸዋለሁ። ከጽሑፉ ይህንን ርዕስ ጉዳይ ከሚመለከተው የሚከተለውን ጨልፎ አምጥቶላቸዋለሁ። በተመሳሳይም "ዐፄ ቴዎድሮስና ደናቁርት አንባቢ ተችዎቻቸው!" ከሚለው ጽሑፍም ጥቂት አምጥቶ እንዲህ አቅርቤላቸዋለሁ፡-

""አዎ በእርግጥ ጭቆና ነበረ የነበረው ጭቆና ግን ፈጽሞ የብሔር ሳይሆን የመደብ ነበር። ይህም ቢሆን ግን የጥፋት ኃይሎች ለርካሽ ጥቅማቸው ሲሉ ጭቆናው ነበር ተብሎ እጅግ ተለጥጦና ተጋንኖ እንደሚወራው አይደለም። አልነበረምም። ምክንያቱም በዚያ ሥርዓት ሥልጣኑ ይያዝ ይገኝ የነበረው አማራ በመሆን ከማንኛውም የአማራ ተወላጅ ተመርጦ ሳይሆን ከሰሎሞናዊው የዘር ኃረግ ጋር የተሳሰረው ቤተሰብ ተወላጅ በመሆን ብቻ የነበረ በመሆኑ!" ስል እየተሻሻሙ ጥያቄዎችን ወደኔ ሰነዘሩ። ባጋጣሚ በፈቃዱ ኃይሉ ያነሣው ጥያቄ የሌሎቹም ነበረ ጥያቄውም "ገዥ መደብ" ማለት ምን ማለት ነው? የሚል ነበር። ሌላኛው ጥያቄም የአብርሃ ደስታ ሲሆን ጥያቄውም አንተ የሀገር መሪ ብትሆን አሁን ያለውን ፖለቲካዊ ችግር እንዴት አድርገህ ትፈታለህ?" የሚል ነበር። እንደሚከተለው አድርጌ መለስኩ፡-

“ገዥ መደብ” ማለት በአንዳንድ ሀገሮች በልማዳዊ አስተሳሰብም ሊሆን ይችላል ወይም በሚከተሉት እምነት ለምሳሌ በህንድ፣ በሩቅ ምሥራቅ፣ በመካከለኛው ምሥራቅ፣ በአፍሪካ ገዥ መደብ ማለት በሌሎቹ ላይ ተጭኖ ዝንተ ዓለም የመግዛት መብት ያለው ብሔረሰብ ማለት ነው። ወደ ሀገራችን ስንመጣ ደግሞ ገዥ መደብ ማለት ከሰሎሞናዊው የዘር ኃረግ ጋር የተሳሰረ የአንድ ቤተሰብ ዛጉዌዎችን ስንጨምር የሁለት ቤተሰብ ትውልድ ማለት ነው። ይህ ሥልጣን በአንድ ቤተሰብ ትውልድ የመያዙ ነገር ዘውዳዊ ሥርዓት ከሰሎሞናዊው የዘር ኃረግ ጋር አይተሳሰር እንጅ በአውሮፓም ነበረ። አልኩና ወደ አቋረጡኝ ነጥቤ ተመለስኩ። እናም በሀገራችን የነበረው ገዥ እና የሚወራውን ያህል ባይሆንም ግፍ ፈጸመ የሚባለው ማን እንደሆነ በሚገባ የሚታወቅ ሆኖ እያለ እናንተ ብቻ ሳትሆኑ ብዙዎች አማራን ሲጨቁን ሲረግጥ የኖረ አድርገው ያስባሉ። እውነታው ግን ይህ አይደለም!!!

ለአማራ ያለው የጥላቻ መንፈስ መሠረቱ ማየት ማሰብ ካለመቻል የሚመነጭ ድንቁርናና ጠባብነት ነው። በሀገራችን የመደብ እንጅ የብሔር ጭቆና እንዳልነበረ ለማንም ግልጽነው። ኢትዮጵያ ውስጥ በገዥዎች የተጨቁኑ፣ የተረገጡ ብሔረሰቦች አሉ ከተባለ እጅግ በከፋ ሁኔታ የተጨቁኑ፣ የተረገጡ፣ የተበዘበዘና የግፍ ገፈት ተጋቹ አማራ እንደነበረ ማረጋገጥ እወዳለሁ!!!

እንደምታውቁት በዘውዳዊው ሥርዓት የሀገሪቱ ጦር ወይም ተዋጊዎች ደምዝ አልነበራቸውም። ጦሩን የመመገብ የማሥተዳደር ግዴታና ኃላፊነቱ የተጫነው በገበሬው ላይ ነበር። ገበሬው ለሀገር ጠባቂ ጦር ልጆቹን ከመስጠቱ በተጨማሪ የሀገሪቱን ሠራዊት ተከፋፍሎ የመቀለብ ግዴታ ነበረበት።

ዘውዳዊው ሥርዓት ከአማራው እንደመውጣቱና በሕዝቡ መሀል እንደመኖሩ የአማራ ሕዝብ ከሌሎች ብሔረሰቦች በተለየ መልኩ ይህንን ግዴታ የመሸከም ኃላፊነትና ግዴታ ነበረበት። በመሆኑም እነኚህ የሠራዊቱ አባላት ሦስትም ሆነ አምስት በመሆን በአንድ ገበሬ ጎጆ ይመሩ ነበር።

ይህ አሠራር “ተሠሪ” ይባላል በጎጃም “እሬና” ይባላል። እነኚህ ሀገር ጠባቂ ፋኖዎች ወይም አርበኞች በተሠሩበት ገበሬ ቤት ይበላሉ ይጠጣሉ አባወራና ልጆች የሚያገኙት ከነሱ የተረፈውን ነው። ሲያሰኛቸውም ያለ ባለቤቶቹ ፈቃድ ጠቦቱን አርደው ይበላሉ ገበሬው ምንም ማለት አይችልም። ተሠሪዎቹ እንዲህ እንዲህ እያሉ ያች ጎጆ ስትደኸይባቸው፣ ስታጣ ስትነጣባቸው ደሞ ወደ ሌላዋ ይሄዳሉ። ደሞ ያችንም በተራዋ ያደኸያሉ። ዝርዝሩን ቢናገሩት ትንሽ አስቸጋሪ ነው። ትንሽ ለወሬ አይመችም እንዲሁ ልለፈው። ባጠቃላይ ግን ለዚህች ሀገር ህልውናና ነጻነት መጠበቅ የአንበሳውን ድርሻ የሚወስደው ገበሬው ነው የሚል እምነት አለኝ። አማራ ይህንን ከባድ መራር ዋጋ ለገዥዎቹ ብሎ ሳይሆን ለሀገሩ ነጻነትና ህልውና ሲል የውዴታ ግጥም አድርጎ ለሽዎች ዓመታት ሲከፍል የኖረ ሕዝብ ነው። በዚህም ምክንያት ነው የአማራ ገበሬ ጥሪት መቋጠር የተሳነው፣ ለልጁ ማውረስ የሚችለው ነገር የሌለውና ኑሮው ከእጅ ለወደ አፍ እንኳን የሚበቃ ነገር ያጣ ሊሆን የቻለውና ዛሬም ድረስ ሥር በሰደደ ድህነት ታስሮ የቀረው!!!

ዛሬ በወያኔ ደናቁርት አንደበት “ለእግሩ ጫማ የማያውቅ” ተብሎ እስከ መዘለፍ ላበቃው ድህነት የተዳረገው ለሀገሩ ሲል ሁለንተናውን ሲከፍል በመኖሩ ነው። የአማራ ገበሬ ጫማ ብቻ አይደለም እንደምንም አንዲት ጨርቅ ከገዛ እሷኑ እየደራረተ ከገላው ላይ ተጠጣጥቃ እስክታልቅ ድረስ ሌላ መቀየሪያ አያውቅም። የኢትዮጵያን ገጠሮች እየተዘዋወረው ስትጎበኙ አንድ የምትታዘቡት ነገር አለ የደቡቦችና የአሮሞዎች የገበሬዎች ቤቶች ወይም ጎጆዎች አቋም ጠንከር ደርጆት ያሉ ናቸው። በትግራይም እንዲሁ የባሕላዊ ግብም ቤቶች ናቸው። ወደ አማራው ዞር ስትሉ ደግሞ የገበሬው ጎጆ ደሳሳ ሆኖ ታገኙታላቸው። በሌሎች ነገሮች ላይ ያለው የኑሮ ልዩነትም የዚህን ያህል ነው!!!

አማራ የገዥዎች ጭሰኛ ሆኖ ነው የኖረው። ኑሮውን ቀረብ ብለው ላዩት አንጀት ይበላል። ይህንን መሥዋዕትነት ለማንና ለምን ሲከፍል እንደኖረ ጠንቅቆ ስለሚያውቅ ብቻ ነው በመከራ እየኖረ ምንም እንዳልሆነ፣ በችጋር እየተጠበሰ ምንም እንዳልጎደለበት ሆኖ የኖረው። ከዚህች ሀገር የሚበልጥበት ምንም ነገር የለምና ሁለንተናውን ለእናት ሀገሩ ከፍሎታል፣ አውሎታል፣ ሠውቶታል። የሚያሳዝነው እጁ አመድ አፋሽ መሆኑ ውለታው ሁሉ ገደል ገብቶ ያለስሙ ስም መሰጠቱ ነው። ጭንቅላት ቢኖረን፣ ወደ ኋላም ወደ ፊትም ደወ ግራም ወደ ቀኝም መመልከት ብንችል፣ አርቀን አስፍተን ጠልቀን ማሰብ ብንችል፣ ኢትዮጵያዊነቱ ቢሰማን የሀገራችንንና የሕዝቧንም ህልውና የምንፈልግ የምንመኝ የምንወድ ብንሆን በምንም ተአምር ለአማራ ጥላቻ ሊያድርብን አይችልም። ለዚህች ሀገርና ሕዝብ ህልውናና ነጻነት አማራ ለከፈለው ገደብ የለሽ መራራ ዋጋ እናመስግነው ብንል ለምስጋናችን ተስተካካይ ቃል ፈጽሞ ልናገኝለት አለመቻላችንን በሚገባ በተረዳን ነበር። አማራን ልንጸየፍ ልንጠላ አይደለም ወደነውም ለፍቅራችን የልባችን ባልደረሰ። ውግዘትና ጥላቻውን ትተን ክብር በሰጠነው በኮራንበትም ነበር። ለዚህ ነው ለአማራ ያለው የጥላቻ መንፈስ መሠረቱ ድንቁርና ጠባብነት የሀገር ጣላትነትም ነው ያልኩት!!!

አማራን ቀርበው ያዩት ይህንን ያውቁለታል። ሩቅ ሆነው በወያኔ ሰይጣናዊ እኩይ የስም ማጥፋት የተመረዘ ግን ይህንን አያውቅም። ከዓመታት በፊት ጎንደር አጠቃላይ ሆስፒታል ይሠራ የነበረ አንድ የህክምና ዶክተር የደቡብ ሰው አውቅ ነበር። በአሜሪካ የኒቨርስቲዎች ግብዣ ተጠርቶ ወደ አንደኛው ከመሔዱ በፊት በዚህ ሆስፒታል ለዓመታት ሠርቷል። ወደ መጨረሻም ሆስፒታሉን በኃላፊነት መርቷል። እሱ ሲያጫውተኝ ጎንደር መጥቶ ሥራው በሰጠው ዕድል ሕዝቡን እንዲያ በቅርበት ከማየቱ በፊት ለአማራ በተለይም ለጎንደር ሰው የነበረው ግምትና አመለካከት እንዲህ አልነበረም። ሆስፒታሉን ለቆ ከሔደ በኋላ የነገረኝን ነገር መቸም አልረሳውም። እንዲህ ነበር ያለኝ “ፈጣሪ ቢረዳኝ ለትልቅ ደረጃ ቢያበቃኝ ልረዳው አንድ ነገር ላደርግለት የምመኘው ለጎንደር ሕዝብ ነበር!” ነበር ያለው እራሱ ለወጣበት አካባቢ እንኳን አላለም። እንግዲህ አማራን በቅርብ የሚያውቁት የዚህን ያህል ይሳሉለታል!!!

እኔ ግን የምፈራው የሌለ ያልነበረ ነገር እያወራን አማራን ያለስሙ ስም እየሰጠን፣ እያከፋፋን፣ ፊት እየነሳን፣ እያሸማቀቅን የሌለ አውሬ ፈጥረን እያወራን በገዛ እጃችን አውሬውን ፈጥረነው ቁጭ እንዳንል ነው። አማራን በየሔደበት በዚህ አቀባበል እየተቀበልን በጎሪጥና በጥላቻ ዐይን ዕያየን ሳይወድ በግድ ጥላቻ እንዲቋጥር እያደረግን መልካም ምላሽ የምንጠብቅ ካለን እጅግ ተሳታፊና እንታረም ማለትን እወዳለሁ። "ለዚህች ሀገርና ለሕዝቧ እንደዛ ተሰብሬ፣ ደቅቄ ባልዋልኩበት ከዋልኩ፣ ባልሠራሁት ከታማሁ፣ ስም ከወጣልኝማ አይቀር!" ብሎ የተነሣ እንደሆነ ኋላ ይቻግራልና መታረሙ ሳይሻል አይቀርም!!!

አንድ የውጭ ጋዜጠኛ ነው አሉ የጃንሆይን ልጅ ልዕልት ተናኘወርቅን “የኢትዮጵያ ሕዝብ ስንት ይሆናል” ብሎ ቢጠይቃት “ከአምስት መቶ አንበልጥም” ብላ ቁጭ አለች። እንግዲህ ልብ በሉ ልዕልቲቱ በዘር አማራ እንደሆነች ብታስብም ለእሷ የኢትዮጵያ ሕዝብ ማለት የንጉሣውያን ቤተሰብ ብቻ እንጅ አማራውም እንኳን አይደለም። የነበረው ሐቅና እውነታ ይህ ነው። የንጉሣውያን ቤተሰብ ያልሆነው የአማራ ሕዝብ በገዥዎቹ ይናቅ፣ ይገፋ፣ ይሞረድ፣ ይጣጣል ነበር እንጅ አማራ በመሆኑ አልተከበረም። ወያኔ እንደሆነ ጥላቻን ለመፍጠር፣ የሕዝብ አንድነትና ዝምድና እንዲፈርስ ለማድረግ ነው ሆን ብሎ እውነትን እያዛባ ገዥዎችንና አማራን አንድ አድርጎ የተሳሳተ ድምዳሜ እንዲያዝ እየደከመ ያለው!!!

ይህ እንዳለ ሆኖ የገዥዎቻችን ግፍና በደል ተጋኖ የሚወራውን ያህል እንኳን ቢሆን በሀገራችን የነበረው አገዛዝ ከጥንት ጀምሮ ሃይማኖተኛ በመሆናችን ምክንያት ተመሳሳይ ዘውዳዊ የመንግሥት ሥርዓት ከነበራቸው ሀገራት እጅግ የተሻለው ነበር። አውሮፓ የተፈጸመው የሰው ልጆችን ለመዝናኛነት ከአውሬ ጋር እያታገሉና እያስበሉ መዝናናት፣ ነገሥታቸው ሲሞቱ ጠባቂ እንዲሆኗቸው ተብሎ የሰው ልጆችን ከነ ሕይወታቸው አብሮ መቅበር የመሳሰለው ግፍ በሀገራችን ፈጽሞ አልተፈጸመም። የሩቁን ብንተው በናዚ ዘመን በሰው ልጆች የተፈጸመውን ግፍ ማሰብ ይቻላል። ወደ ሀገራችን ስንመጣ ግን በተለያዩ የጥንት ፈላስፎች መጻሕፍትና የሃይማኖት መጻሕፍት ተጽፎ ያለው ሀገራችን የጽቅቅ፣ የፍትሕ ሀገር መሆኗን ነው!!!

ዛሬ ላይ ግን የሚገርመው እነዚያ ከእኛ እጅግ የከፋ የሰብአዊ መብቶች ጥሰት የነበረባቸው የአሥተዳደር ሥርዓት የነበራቸው የአውሮፓ ሀገራት ኮሽታ እንኳን የነበረባቸው ሳይመስሉ ተግባብተውና ተስማምተው በመሥራት ለማደግ ለመበልጸግ ሲችሉ፣ ያሳለፉት ዘግናኝና የእርስ በእርስ እልቂት ተስማምተው ተባብረው ከመሥራት ቅንጣት ታክል እንቅፋት እንዲፈጥርባቸው ሳይፈቅዱለት ሲጓዙ፣ እኛ ግን ጭራሽም ያልነበረ የሌለ እየፈጠርን በመናቆር ቁልቁል መሔዳችን ነው!!!

እንደ ወያኔ ዓይነት ያለ የሌለ እያወራ ሕዝብን ከሕዝብ ጋር በማፋጀት ሴራ ላይ የተጠመደ ደንቆሮ፣ ደደብ፣ የማይገባው፣ የማይረዳ፣ አህያ አመራር ሳይሆን ልባም፣ አርቆ አሳቢ፣ በመግባባት፣ በመስማማት፣ በአንድነት፣ በፍቅር መሠረትነት ሕዝብን የሚመራ ኃላፊነት የሚሰማው አመራር ስላላቸውና በዚህ ላይ ተግተው ስለሠሩ ነው። እኛ ግን እውነቱንም ውሸቱንም እየዋጥን ያን ፈጸሙ የሚባሉት ሰዎች ዛሬ ያሉና እነሱን መፋረድ ይቻል ይመስል ያለፈ የጥንት ነገርን እየጎተትን መናቆር መፋጀትን ሥራየ ብለን ይዘነው በየት በኩል አልፈን መቸስ ሠርተን ይለፍልን???

በዚህ አጋጣሚ ጥፋትን፣ መተላለቅን፣ መለያየትን ለምትሰብኩ የጥፋት ልጆች የምለው መልእክት ቢኖረኝ እስኪ ልብ በሉና ቆም በሉና እየሠራቹህት ያላቹህትን ነገር አስቡት?? እርግጠኛ ነኝ ከዚህ እንደማናተርፍ ታውቃላቹህ ወይም ማወቅ ይኖርባቸዋል። የምታውቁ ከሆነም ታዲያ ምን ነው? ምን ነው? ምን አለ ይህንን ምስኪን ሕዝብ ያሳለፈው መከራ ችጋር ቢበቃውና ፍቅርን አንድነትን ሰላምን ሰብካቹህለት ተባብሮ ሠርቶ አንገቱን ቀና ቢያደርግ? ችጋሩን ቢያራግፍ ምን አለበት? ይህንን ብታደርጉ ምን ትሆናላቹህ? ተጠቃሚ ትሆናላቹህ እንጅ ምናቹህ ይጎዳል? እንግዲህ ምሁርነት ማለት፣ ሕዝብን መውደድ ማለት፣ አርቆ አሳቢነት ማለት ዐዋቂነት ማለት ይህ ነው ሌላ ምን አለ ብላቹህ ታስባላቹህ???

ከተፈጸሙ ጭፍጨፋዎች አኳያም ማየት ካስፈለገ ገዥዎች በአማራ ላይ የፈጸሙትን በማንም ላይ አለመፈጸማቸውን ማየት ይቻላል።ዐፄ ምንጊክ የዘመቱት እንደ መንግሥት ያለባቸውን ኃላፊነት ለመወጣት፣ የሀገርንና የሕዝብን አንድነትና ህልውና ለማስጠበቅ፣ ለመንግሥቷም "አልገብርም!" ያለውን ሀገሪቱንም ለመክፈል የሚሻውን ለማስገበርና ሀገሪቱንም ከመክፈል ለመታደግ ለማዳን እንጂ "አሮሞን ላጥፋ፣ ልጨቁን፣ በአሮሞ ላይ ልዝመት!" ብለው እንዳልነበረ የሚያሳየው የዛ ጦር አበጋዝ (ዋና ኃላፊ) ራስ ጎበና ዳጩና ሌሎችም የአሮሞ ተወላጆች ያሉበት መሆኑ ከሠራዊቱም የሚበዛው የአሮሞ ተወላጅ መሆኑ በቂ ማስረጃ ነው። ከእናንተ መሀል አንዱ በዐፄምኒልክ ቦታ ቢሆን ከዚህ የተለየ ሥራ ሊሠራ ይችል ነበረ ወይ? እንቢ ባለ ባመፀ ወገን ላይ ሲዘምቱም እሳቸው የመጀመሪያ አይደሉም።

ዐፄ ቴዎድሮስን የወሰድን እንደሆነ ለዚህች ሀገርና ሕዝቧ አንድነትና ሕልውና እናንተ በዐፄ ምኒልክ ተፈጸሙበት ከምትሉት ፈጠራ በላይ "እንቢ!" ብለው ባስቸገሯቸው፣ ሕልማቸውን ሊያሰናክሉ ሊያጨናጉሉ እጅግ የተፈታተኗቸውን፣ ሕዝብ እያሳሳቱ ያስቸገሯቸውን የአማራ መሳፍንት፣ የጎንደር ደብተራዎችና ደብረ ታቦር ከርብ ጀምሮ እስከ ፍርቃ በር ድረስ ወደ ዐሥር ሺህ የሚጠጋ ሕዝብ ሰብስበው መቀጣጫ እንዲሆኑ በማሰብ በእልፍኝ፣ በአዳራሽ፣ በየጎጂቸው ጠቅጥቀው እየዘጉ ድኝ አርከፍክፈው ከነቤቱ እንዳሉ በእሳት ከማቃጠል አንሥቶ እጅ የመቁረጥና ሌሎች ከባባድ እርምጃዎችን እስከመውሰድ በተለያዩ መሳፍንት ተከፋፍሎ መሳፍንቱን እየደገፈ የሀገሪቱን ህልውና ወይም የግዛት አንድነት አደጋ ላይ ጥሎ በነበረው የአማራ ሕዝብ ላይ ፈጽመዋል። ለሀገር ጠቃሚ ርዕይታቸውን ተረድቶ ሰላማዊ ጥያቄውን የሚቀበል ገዥ ባላባት ወይም መሳፍንት ስላልነበሩ ርዕይታቸውን ለማስፈጸም ይህንን ከማድረግ ውጭ አማራጭ አልነበራቸውምና!!!

ለሀገር ህልውናና አንድነት ሲባል ከተወሰዱ እርምጃዎች እናንተ ተፈጸሙበት የምትሉት ከዚህ በእጅጉ ያነሰ እንጅ የከፋ አይደለም። እናንተ ዐፄ ምኒልክ በግራኝ አሕመድ ወረራና በዘመነ መሳፍንት ምክንያት ለምዕት ዓመታት ከማዕከላዊ መንግሥት ቁጥጥር ውጭ ሆኖ የነበረውን የሀገሪቱን መሬት ወይም ግዛት ለመመለስ በተንቀሳቀሱ ጊዜ የተፈጸመችውን አንዷን ሁነት ያውም ተለምናቸዋል እምቢ ስላላቹህ አማራጭ ጠፍቶ

የተወሰደውን እርምጃ ሐሰት ቀላቅላቸውበት ዘለዓለም እንዲህ እሪ ስትሉባት አማራ ግን በተደጋጋሚ ዕድሜ ዘመኑን ለተፈጸመበት ግፍና ጭፍጨፋ ለአንድም ቀን እንኳ "እንዲህ ተደረገብኝ!" ብሎ ሲያማርር ተሰምቶ አያውቅም። ጭራሽ እንዲያውም ለእነ ዐፄ ቴዎድሮስ ያለው ፍቅር ሌላ ነው። ለምን ይመስላቸዋል???

የተፈጸመበት በገዛ ወገኑ ስለሆነ ነው የሚመስላቸው??? ይህንኑ ታዲያ እንዲያውም ላማርር ላለ ለማማረር የባሰ ምክንያት ነበር። ምክንያቱም ባዕድማ ባዕድ ነውና። በገዛ ወገን የተፈጸመ በደል ግን መቸም አይረሳም። በባዕድ ሳይሆን በገዛ ወገን እንዲህ ዓይነት ነገር ሲፈጸም ቁስሉም ሰው ሳያጫርስ መቸም አይሸርም ነበረ። ቁስሉ በአስተዋዩና አርቆ አሳቢው በአማራ ላይ ስለሆነ ሳያመረቅዝ ቶሎ ሻረ ተረሳም እንጅ። እንደ የሰው ልጅ እንደ ዜጋም በሰው ልጆች ላይ የተፈጸመ ግፍና ሰቆቃ የሚያሳስባቸው ከሆነ ይህ በአማራ ላይ የተፈጸመው ከሁሉም የከፋ ግፍ እንዴት አልተሰማቸውም???

ሌላም ልጩምር ሩቅ ሳንሔድ አሁን በኛ ዘመን ላይ የአነግ ታጣቂዎች በወለጋ፣ በአርባጉጉ በአቦምሳ፣ በአሰቦት፣ በወተር፣ በበደኖና በሌሎችም አካባቢዎች ነፍስ የማያውቁ ሕፃናትን ጭምር ምንም በደል ሳይኖርባቸው አማራ በመሆናቸው ብቻ እንደ በግ እያረዱ እንደ ጎመን እየቀረደዱ ገደል እየተወረወሩ ሲጣሉ ምነው አልተሰማቸው? እናንተ ተፈጽሞብናል ከምትሉትና ከዚህ የትኛው ይከፋል??? ከዘር ማጥፋት ውጭስ ምን ዓላማና አሳማኝ ምክንያት ነበረው???

በዚህች ሀገር የብሔር ጭቆና ከነበረና ጨቋኙም አማራ ከነበረ ከላይ ባየነው መልኩ የከፋው ጭቆናና ግፍ በአማራ ላይ እንዴት ሊፈጸም ቻለ??? የአማራን ሩብ አይደለም ቅንጣት ታክል እንኳ ጭቆናና ግፍ የተፈጸመበት ብሔረሰብ በተጨማሪም ኢትዮጵያ ውስጥ መጥቀስ ይቻላል ወይ??? በፍጹም አይቻልም!!! "የአማራ ባሕል ተጭኖብናል!" ለምትሉ ደግሞ "" "" እያለ ይቀጥላል ጽሑፉ የቀረውን ከጽሑፉ አንብቡና ጨርሱት!!!

<http://www.goolgule.com/the-politics-of-our-country-and-activists-in-klintto/>
ሁለተኛው

<https://welkait.com/?p=4675>

ሠዓሊ አምሳሉ ገ/ኪዳን አርጋው